

I overensstemmelse med udvalgets betænkning gennemførte rådet medlemsforslaget som rekommandation nr. 17.

3. *Ensartet lovgivning om arbejdstageres opfindelser (A 159).*

I Danmark, Finland og Sverige findes lovgivning om arbejdstageres opfindelser. Disse love er dog på en række punkter forskellige, hvorfor det i 1960 besluttedes at indlede et nordisk komitéarbejde for at opnå fuld overensstemmelse, bl. a. med henblik på den lovgivning om nordisk patent, som var under forberedelse. Denne nye patentordning forudsætter nemlig, at patentmyndighederne klart kan afgøre, om patentretten tilhører arbejdstageren eller arbejdsgiveren. I betragtning af den stigende vandring af ingeniører og teknikere mellem landene bliver en ensartet lovgivning også stadig mere påkrævet.

Lovgivningen i Sverige giver arbejdsgiveren en mere begrænset ret end i Danmark og Finland til at erhverve en arbejdstagers opfindelse. De nordiske komitébetænkninger, som afgaves ca. 1964, anbefalede en mellemøsning for at opnå nordisk retsenhed. Medlemsforslaget, som fremsattes af bl. a. Poul Dam, Lis Groes og Knud Thestrup, henstillede til regeringerne at søge gennemført ensartet lovgivning på området. Imidlertid viste remissudtalelserne om medlemsforslaget en så udbredt uvilje mod komitéforslagets kompromisforsøg, at Juridisk udvalg i sin indstilling foreslog forhandlingerne om ensartet lovgivning genoptaget med den for arbejdstagerne mere gunstige svenske lov som udgangspunkt. Rådet sluttede sig hertil ved rekommandation nr. 18.

4. *Statens ansvar for skader forvoldt af personer, som af samfundet er anbragt på anstalter, institutioner m. m. (A 155).*

På grund af de i den moderne kriminalpolitik og socialpolitik anvendte mere humane metoder har tvangsinternerede personer lettere ved at undvige eller udskrives hurtigere end tidligere. Hvis de, når de er uden for interneringsinstitutionen, forgriber sig på andre mennesker, må ifølge gældende ret de personer, som udsættes for sådanne overgreb, selv bære de derved forvoldt tab. Forslagsstillerne (blandt disse Niels Mørk)

anså ikke dette for rigtigt. Når den humane politik medfører fejlbedømmelser, som helt tilfældigt kan ramme enkeltpersoner, er det ikke rimeligt, at disse skal bære omkostningerne derved. Samfundet bør erstatte sådanne tab.

Ifølge gældende ret har staten dog ikke erstatningspligt for tvangsindlagte personers skadegørende handlinger, medmindre der (som i Finland i visse tilfælde) er fastsat særlige lovregler herfor, eller ansvaret følger af almindelige erstatningsretlige grundsætninger (den såkaldte *culpa*-regel). Ansvaret for staten ifølge *culpa*-reglen vil dog i almindelighed forudsætte anerkendelse af, at staten er ansvarlig for sine tjenestemænds fejl og forsømmelser. Om *culpa* for tjenestemænd er meningerne imidlertid delte i de nordiske lande. Dertil kommer, at domstolene oftest vil være utilbøjelige til at karakterisere et af en offentlig myndighed udøvet skøn som uforsvarligt.

Selv om staten ikke anerkender nogen erstatningspligt, kan den dog — som tilfældet er i Norge og Sverige — udbetale billighedsersatning i påkommende tilfælde.

Juridisk udvalg tog ikke stilling til de mange komplicerede problemer, medlemsforslaget rejste, men fandt, at de burde optages til undersøgelse. Efter udvalgets opfattelse taler stærke sociale grunde derfor, ligesom man var enig med forslagsstillerne om, at det er af stor betydning, at der fastlægges ensartede retningslinjer for statens forpligtelser over for de andre nordiske landes borgere. Med det stigende samkvem over grænserne vokser nemlig risikoen for, at borgere fra et af landene forgriber sig på personer i et af de andre lande.

Udvalget anbefalede derfor spørgsmålet udredet, men uden tanke på gennemførelse af en lovgivning om erstatningspligt for staten, idet man mente, at der endnu ikke fandtes fornøden tilslutning til en sådan lovgivning. I stedet burde udredningen — foruden at skaffe oplysning om den gældende retstilstand på området — angive forudsætningerne for en samordning i Norden af de principper, efter hvilke der af offentlige midler kan udbetales billighedsersatning på administrativt grundlag. Udvalget mente tillige, at udredningen burde omfatte alle kategorier af personer, over for hvilke samfundet havde truffet kriminalretlige eller